บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำต้นเรื่อง

ประเทศไทยได้มีการพัฒนาการใช้พลังงานแปรรูป แบบต่างๆมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับกับอัตราการเพิ่มปริมาณการใช้พลังงาน ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 10 ต่อปี ตามอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ ภาคพลังงานเป็นภาคหนึ่งที่มีอัตราการนำเข้าต่อปีสูง จากรายงานทางด้านพลังงาน (กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, 2547) ในปี 2547 ประเทศไทยมีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 6 โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 8.8 คิดเป็นปริมาณรวมทั้งสิ้น 61,262 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ แบ่งออกเป็นการใช้พลังงานในเชิงพาณิชย์ ซึ่งประกอบด้วยน้ำมันสำเร็จรูป ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหินและไฟฟ้า เป็นสัดส่วนร้อยละ 82.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0 และที่เหลืออีกร้อยละ 17.2 เป็นการใช้พลังงานหมุนเวียนอันประกอบด้วยฟืน ถ่าน แกลบ และกากอ้อย เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 จะเห็นได้ว่าในส่วนของพลังงานหมุนเวียนยังคงมีการใช้เฉพาะฟืน ถ่าน แกลบ และกากอ้อยเพียงเท่านั้น แต่ประเทศไทยยังมีเศษวัสดุเหลือทิ้งอีกมากมายที่สามารถนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงได้ ดังนั้นการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพสูงสุดจึงเป็นสิ่งสำคัญ

พลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานที่ไม่มีวันหมด สามารถเกิดหรือปลูกทดแทนแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ได้แก่แสงแดด ลม น้ำและพลังงานจากวัสดุเหลือใช้หรือชีวมวลทางการเกษตรอุตสาหกรรม พลังงานเหล่านี้ควรนำมาพิจารณาและให้ความสนใจเป็นพิเศษเนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่สำคัญของภาคใต้แต่เดิมนั้นไม้ยางพาราจะถูกเผาทิ้งเป็นส่วนใหญ่ มีบางส่วนนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงงานปลาป่น โรงอิฐ โรงรมควันยางพารา เป็นต้น จนกระทั่งเริ่มมีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราเกิดขึ้นจึงได้มีการนำไม้ยางพารามาอบสารเคมี เพื่อป้องกันมอดและแมลงแล้วผลิตเป็นเฟอร์นิเจอร์ ไม้ยางพาราจึงเริ่มมีการนำมาใช้ประโยชน์มากขึ้น

อุตสาหกรรมไม้ยางพาราใช้ไม้ยางพาราที่ครบอายุการตัดโค่น มาเป็นวัตถุดิบในการผลิตเฟอร์นิเจอร์และไม้แผ่น โดยลักษณะการใช้เนื้อไม้นั้นแบ่งเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆคือ ใช้เนื้อไม้แปรรูปโดยตรงและใช้เนื้อไม้ที่ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่ง เช่น ไม้ปาร์ติเกิลบอร์ด (particle board) ไม้อัด (plywood) แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง (MDF-medium density fiber board) เป็นต้น เนื่องจากไม้ยางพาราเป็นไม้ที่เกิดจากการปลูกจึงไม่เป็นการทำลายป่าและสิ่งแวดล้อม ทำให้

สามารถส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศได้โดยปราศจากการกีดกันทางการค้า อุตสาหกรรมไม้ยางพารา จึงเจริญเติบโตขึ้นมากในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา

กระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมไม้ยางพารา มีส่วนที่เป็นเศษวัสดุเกิดขึ้นจากการผลิตสามารถแบ่งตามขนาดจากขนาดใหญ่ไปเล็กได้ดังนี้ คือ

1). ปีกไม้ เกิดจากการเลื่อยผ่าท่อนซุง เพื่อแปรรูปไม้ให้ได้ขนาด สำหรับโรงงานที่ใช้เนื้อไม้แปรรูป

2). เปลือกไม้ ส่วนใหญ่เกิดจากการลอกเปลือกออกในโรงงานผลิตไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง และไม้วีเนียร์ (veneer)

3). เศษไม้ เกิดจากการตัดส่วนที่มีตำหนิ หรือส่วนเกินของชิ้นงานทิ้ง

4). ขี้กบ เกิดจากการขึ้นรูปชิ้นงาน โดยวิธีการกลึง กัด และไส

5). ขี้เลื่อย เกิดจากการเลื่อยผ่าท่อนซุง และเลื่อยซอย

6). ฝุ่นไม้ เกิดจากการขัดผิวหน้าให้เรียบด้วยกระดาษทราย

เศษวัสดุที่เกิดขึ้นบางส่วน สามารถนำมาหมุนเวียนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตและบางส่วนสามารถนำไปเผาเป็นเชื้อเพลิงเพื่อใช้พลังงานความร้อนได้ ส่วนฝุ่นไม้ซึ่งเกิดขึ้นในกระบวนการขัดเรียบ เป็นขยะที่โรงงานต้องการกำจัดทิ้ง

การจัดการฝุ่นไม้ในปัจจุบัน จึงเป็นปัญหาที่สำคัญต่ออุตสาหกรรมไม้ยางพารา มีการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อผลิตธูป ในสัดส่วนปริมาณน้อย ดังนั้นส่วนที่เหลือต้องเผาทิ้งหรือเททิ้ง ซึ่งการกำจัดเช่นนี้จะก่อให้เกิดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมค่อนข้างสูง โดยการเผาทิ้งจะเกิดการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ มีลักษณะเป็นควันต่อเนื่องตลอดเวลา เนื่องจากยังไม่มีการใช้เตาเผาฝุ่นไม้โดยเฉพาะ ส่วนการเททิ้งนั้น มีความยุ่งยากในการจัดการเคลื่อนย้ายฝุ่นไม้ เนื่องจากเป็นฝุ่นละเอียดน้ำหนักเบาฟุ้งกระจายได้ง่าย และต้องใช้พื้นที่มาก การนำฝุ่นไม้มาอัดเป็นแท่งเชื้อเพลิงแข็งจึงสามารถแก้ปัญหาการกำจัดฝุ่นไม้ได้ อีกทั้งยังได้แหล่งเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นด้วย

จากผลงานวิจัยของ วิริยะ ดวงสุวรรณ และคณะ (2543) ได้ทำการสร้างต้นแบบเครื่องอัดเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ แบบอัดด้วยลูกสูบโดยใช้ระบบไฮดรอลิก มีหลักการทำงานคือใช้กระบอกไฮดรอลิก สามกระบอกในการอัดฝุ่นไม้ โดยกระบอกที่หนึ่งทำหน้าที่ป้อนฝุ่นไม้จากกรวยเก็บฝุ่น เข้าสู่ช่องอัดในแนวราบ กระบอกที่สองจะอัดฝุ่นไม้ในช่องอัดแนวดิ่ง เป็นการอัดเริ่มแรก ส่วนกระบอกที่สามเป็นกระบอกอัดตัวหลัก จะอัดฝุ่นไม้ในแนวราบตั้งฉากกับกระบอกไฮดรอลิกตัวที่หนึ่ง สามารถผลิตแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 50 มิลลิเมตร ความยาว 35-90 มิลลิเมตร ใช้กำลังขับ 7.5 กิโลวัตต์ ควบคุมการทำงานด้วย PLC มีกำลังการผลิต 54 กิโลกรัมต่อชั่วโมง แต่ในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราขนาดใหญ่มีปริมาณฝุ่นไม้เกิดขึ้นประมาณ 500

กิโลกรัมต่อชั่วโมง ดังนั้นเครื่องต้นแบบจึงไม่เหมาะสมกับการใช้งานในระดับนี้ จะต้องพัฒนาเครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ให้มีกำลังการผลิตเพิ่มขึ้น

1.2 อุตสาหกรรมไม้ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ต้นยางพารา (Hevea brasiliensis Muell. Arg.) เป็นไม้ยืนต้นที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในบริเวณเขตชุ่มชื้น แถบลุ่มแม่น้ำอเมซอนในทวีปอเมริกาใต้ ต่อมาได้มีการขยายการปลูกไปยังบริเวณเขตต่างๆของโลกและบริเวณประเทศใกล้เส้นศูนย์สูตร ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซียและไทย ประเทศไทยได้มีการนำมาปลูกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2443 โดย พระยารัษฎานุประดิษฐ์ เจ้าเมืองตรังในขณะนั้นจากนั้นอีก 6 ปี กรมป่าไม้ได้มีการทดลองปลูกต้นยางในบริเวณภาคใต้ของประเทศ ปัจจุบันการปลูกยางพาราได้มีการกระจายการปลูกไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แหล่งใหญ่ที่สุดยังคงเป็นภาคใต้รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออก ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังถือว่าอยู่ในขั้นทดลองผล จากการสำรวจพื้นที่ปลูกยางพารารวมทั้งประเทศมีจำนวน 12,618,792 ไร่ ให้ผลผลิตน้ำยางพารา 2.86 ล้านตันต่อปี ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ

จังหวัดที่ปลูกยางพารา	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่กรีด (ไร่)
1. กระบี่	586,302	480,358
2. ชุมพร	400,579	327,759
3. ตรัง	1,290,757	1,131,988
4. นครศรีธรรมราช	1,286,342	1,052,643
5. นราธิวาส	980,180	762,784
6. ปัตตานี	278,434	210,403
7. พังงา	639,345	559,651
8. พัทลุง	511,941	403,709
9. ภูเก็ต	109,965	98,354
10. ยะลา	1,021,284	755,012
11. ระนอง	106,693	88,970
12. สงขลา	1,387,861	1,141,730
13. สตูล	266,452	213,951
14. สุราษฎร์ธานี	1,754,996	1,436,362
รวมภาคใต้	10,621,131	8,663,674

ตารางที่ 1.1(ต่อ) แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ

จังหวัดที่ปลูกยางพารา	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่กรีด (ไร่)
15. ประจวบคีรีขันธ์	41,175	27,711
16. กาญจนบุรี	33,859	27,865
17. จันทบุรี	329,240	236,471
18. ฉะเชิงเทรา	76,929	28,251
19. ชลบุรี	135,133	111,065
20. ตราด	197,985	157,337
21. ปราจีนบุรี	2,551	1,091
22. ระยอง	560,402	402,587
23. ราชบุรี	1,635	1,030
24. สระแก้ว	10,070	9,766
รวมภาคตะวันออกและภาคกลาง	1,388,979	1,003,174
25. กาฬสินธุ์	20,193	12,614
26. ขอนแก่น	8,629	3,030
27. ชัยภูมิ	7,278	4,366
28. นครพนม	32,368	21,117
29. นครราชสีมา	4,978	2,903
30. บุรีรัมย์	75,967	34,404
31. มหาสารคาม	2,101	1,549
32. มุกดาหาร	27,070	11,158
33. ยโสธร	15,190	9,698
34. ร้อยเอ็ด	11,252	8,661
35. เลย	39,375	32,576
36. ศรีสะเกษ	40,950	28,043
37. สกลนคร	21,627	10,305
38. สุรินทร์	41,912	18,149
39. หนองคาย	142,905	74,973
40. หนองบัวลำภู	7,762	4,834
41. อำนาจเจริญ	5,096	1,384
42. อุดรธานี	53,034	35,844
43. อุบลราชธานี	32,626	18,126
รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	590,313	333,734

ตารางที่ 1.1(ต่อ) แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ

จังหวัดที่ปลูกยางพารา	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่กรีด (ไร่)
44. เชียงราย	910	910
45. เพชรบูรณ์	4,345	4,345
46. น่าน	1,020	426
47. พะเยา	606	606
48. พิษณุโลก	8,966	3,900
49. อุทัยธานี	2,522	116
รวมภาคเหนือ	18,369	10,303
รวมทั้งประเทศ	12,618,792	10,010,885

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับสถาบันวิจัยยาง (2546)

หลังจากต้นยางพาราแก่ คือมีอายุประมาณ 18-23 ปีขึ้นไป ต้นยางพาราจะหมดหน้ากรีด กล่าวคือหน้ายางเดิมที่ผ่านการกรีดมาแล้วหลายครั้งจะไม่เรียบและมีความแข็งมากขึ้นทำให้ไม่สามารถกรีดได้ ส่วนหน้ายางที่ยังไม่ผ่านการกรีดมาก่อนจะอยู่สูง จึงจำเป็นต้องโค่นทิ้งเพื่อปลูกใหม่ ในระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2540 มีอัตราการโค่นไม้ยางพาราปีละ 200,000 - 240,000 ไร่ ซึ่งคิดเป็นปริมาณไม้ยางพาราประมาณ 8.75 - 11.84 ล้านลูกบาศก์เมตร (กรมวิชาการเกษตร, 2546) ไม้ยางพาราที่ได้จะป้อนเข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต โดยเฉลี่ยสวนยางพารา 1 ไร่ จะได้ไม้ยางพาราท่อนซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จำนวน 40 ลูกบาศก์เมตร แบ่งเป็น 4 ขนาด (กรมวิชาการเกษตร, 2548ก) ดังนี้คือ

1).ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางใหญ่กว่า 8 นิ้ว มีปริมาณ 5% นำไปทำไม้วีเนียร์, ไม้อัด

2).ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6-8 นิ้ว มีปริมาณ 57.50% นำไปเลื่อยทำไม้แปรรูปขนาดต่างๆ โดยไม้แปรรูปที่ได้จะนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆเช่น เครื่องเรือน เฟอร์นิเจอร์ ของเด็กเล่น วัสดุก่อสร้าง กรอบรูป ของชำร่วย

3).ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2-6 นิ้ว มีปริมาณ 37.50% นำไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้ คือทำไม้ปาร์ติเกิ้ลบอร์ด ทำแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง เผาถ่าน ไม้ฟืนโรงรมควันยาง เชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ (ปลาป่น ถุงมือยาง โรงอิฐ ฯลฯ)

4). ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเล็กกว่า 2 นิ้ว จะกองรวมกันกับตอไม้เพื่อเผาทิ้งในไร่

ไม้ยางพารามีเนื้อไม้สีขาวอมเหลืองเมื่อสด และจะเปลี่ยนเป็นสีขาวจางเมื่อแห้ง ลักษณะเนื้อไม้คล้ายตาข่าย มีความหยาบปานกลางเสี้ยนตรงวงรอบปีไม่ชัดความหนาแน่นประมาณ

0.67 - 0.74 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร ที่ความชื้นในเนื้อไม้ 15 % เป็นไม้ที่มีคุณภาพทางกายภาพหลายประการใกล้เคียงกับไม้สัก มีลวดลายที่สวยงามย้อมสีได้ตกแต่งง่ายน้ำหนักเบาทั้งมีราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบกับไม้ชนิดอื่น ด้วยองค์ประกอบทางด้านคุณสมบัติอันโดดเด่นหลายประการเช่นนี้ไม้ยางพาราจึงเป็นที่รู้จักและนิยมใช้กันแพร่หลายทั่วโลกในระยะเวลาอันรวดเร็ว ในชื่อของไม้สักขาว “(white teak)” (กรมวิชาการเกษตร, 2548ข)

1.2.1 กระบวนการผลิตและเศษวัสดุในอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

อุตสาหกรรมไม้ยางพาราแต่ละประเภท ถึงแม้จะมีวัตถุดิบคือไม้ยางพาราเหมือนกันแต่จะมีกระบวนการผลิตที่ไม่เหมือนกัน ทำให้มีเศษวัสดุเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตต่างกัน อุตสาหกรรมไม้ยางพารามีหลายประเภทดังนี้

1.2.1.1 โรงงานแปรรูปไม้ ปัจจุบันการใช้ไม้ยางพาราแพร่หลายในทั่วทุกภาคของประเทศ โรงงานแปรรูปไม้ยางพาราส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคใต้ เนื่องจากมีพื้นที่ปลูกยางพาราประมาณ 85% ของพื้นที่ปลูกยางของประเทศ โรงงานแปรรูปไม้มีปริมาณวัตถุดิบคือไม้ท่อนอยู่ค่อนข้างมากในการแปรรูปต้องมีความชำนาญและเข้าใจถึงความต้องการ ในการแปรรูปให้ได้ไม้แปรรูปมากๆเพื่อขายไม้แปรรูปให้กับอุตสาหกรรม

เมื่อไม้ยางพาราท่อนเข้าสู่โรงงานแปรรูป จะถูกนำเข้าสู่กระบวนการแปรรูปทันทีเพื่อป้องกันการทำลายของเชื้อราและแมลง การแปรรูปทำได้โดยการเลื่อยไม้ท่อนด้านข้างออกทั้งสี่ด้าน เพื่อให้ไม้ท่อนมีลักษณะหน้าตัดเป็นสี่เหลี่ยมเศษด้านข้างจะเรียกว่าปีกไม้ จากนั้นทำการเลื่อยไม้ให้ได้ตามขนาดที่ต้องการในกระบวนการเลื่อยจะเกิดขี้เลื่อย ไม้แปรรูปที่ได้จะทำการอัดน้ำยาจำพวกบอเรตหรือโบรอนโดยการอัดเข้าเนื้อไม้แบบเต็มเซลล์ก่อนอบไม้ ใช้เวลาในการอัดต่อครั้งประมาณ 1½ - 2 ชั่วโมง ที่ความดัน 150 - 200 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว ไม้ยางพาราหลังจากผ่านการอัดน้ำยาแล้วจะเข้าอบเพื่อลดความชื้น ลักษณะเตาอบไม้เป็นการอบไม้แบบใช้ไอน้ำทั้งสิ้นโดยจะอบไม้ให้มีความชื้น 8-12 % ใช้เวลาในการอบแต่ละเตาประมาณ 7-15 วัน (สกย, 2548) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของเตา ความหนาและความชื้นในเนื้อไม้ก่อนเข้าอบ การตรวจสอบความชื้นของไม้จะใช้เครื่องวัดความชื้น (มาตรวัดหาค่าความชื้น)

การทดสอบความชื้นของไม้จำเป็นมาก เพราะไม้ยางพาราเป็นไม้ที่สามารถดูดซึมความชื้นในอากาศได้ดี ต้องดูแลไม้ยางพาราที่อบแห้งแล้วเป็นอย่างดีโดยวางไว้ในที่ที่ฝนสาดไม่ถึง ไม้ยางพาราที่นำออกจากเตาอบ มีความชื้นอยู่ที่ 8-10 % เมื่อไม้ออกจากเตาอบมาอยู่ในระดับบรรยากาศปกติ การดูดซึมความชื้นในไม้จะค่อยๆเปลี่ยนแปลงตามภาวะของอากาศ

1.2.1.2 โรงงานเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน เฟอร์นิเจอร์ไม้ผลิตจากไม้ยางพาราร้อยละ 60 ผลิตจากไม้เนื้อแข็งร้อยละ 10 และที่เหลืออีกร้อยละ 30 ผลิตจากไม้แผ่นเรียบ เช่น

ปาร์ติเกิลบอร์ดและไม้อัดซึ่งส่วนใหญ่มาจากไม้ยางพาราร้อยละ 90 วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตคือไม้ยางพาราแปรรูป โรงงานบางแห่งจะทำการแปรรูปไม้เองไม้แปรรูปจะถูกนำมาต่อกันให้เป็นแผ่นโดยใช้กาวติด แล้วทำการตัดให้ได้ขนาดตามที่ต้องการในกระบวนการนี้จะเกิดเศษไม้และขี้เลื่อย จากนั้นจะทำการกลึงหรือไสเพื่อให้ได้ขนาดในกระบวนการนี้จะเกิดขี้กบ เมื่อได้ชิ้นส่วนที่ขึ้นรูปเสร็จแล้วจะทำการขัดผิวให้เรียบด้วยกระดาษทรายในกระบวนการนี้จะเกิดฝุ่นไม้ ขั้นตอนสุดท้ายคือการประกอบแต่ละชิ้นส่วนเข้าด้วยกันและทำสี

1.2.1.3 โรงงานของเด็กเล่นและลูกปัด วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตคือไม้ยางพาราแปรรูป ผลิตภัณฑ์จะประกอบไปด้วยชิ้นส่วนขนาดเล็กหลายๆชิ้นมาประกอบกัน กระบวนการผลิตจะมีการกลึงและไสเป็นหลัก แต่เนื่องจากชิ้นส่วนมีขนาดเล็กมากเศษวัสดุที่เกิดขึ้นจึงมีขนาดเท่ากับขี้เลื่อย จากนั้นชิ้นส่วนที่ได้จะต้องผ่านการขัดผิวให้เรียบกระบวนการนี้จะเกิดฝุ่นไม้ ชิ้นส่วนที่มีตำหนิจะถูกคัดออกเป็นเศษไม้ไปรวมกับเศษที่เหลือจากการกลึง

1.2.1.4 โรงงานปาร์เกต์และไม้ประสาน ไม้ยางพาราแปรรูปจะถูกตัดเป็นแท่งสั้นๆ แท่งที่มีตำหนิจะถูกคัดออกในกระบวนการนี้จะเกิดเศษไม้และขี้เลื่อย จากนั้นแท่งไม้จะถูกทำให้เป็นข้อต่อด้านหัวกับท้ายเพื่อที่จะประกอบกันเป็นเส้นยาว เมื่อนำหลายๆเส้นมาติดกันด้วยกาวก็จะได้เป็นแผ่น แผ่นไม้ที่ได้จะผ่านกระบวนการตัดขอบให้ได้ขนาดไสผิวหน้า และขัดด้วยกระดาษทรายให้เรียบในระหว่างกระบวนนี้จะเกิดเศษไม้ ขี้เลื่อย ขี้กบและฝุ่นไม้ขึ้น

1.2.1.5 โรงงานแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางและแผ่นชิ้นไม้อัด แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง ใช้เส้นใยของไม้ยางพารามาอัดร้อน โดยใช้กาวหรือตัวประสานอินทรีย์ (organic binder) เป็นส่วนประกอบเพื่อให้เกิดการยึดเหนี่ยวระหว่างเส้นใย มีความหนาแน่นอยู่ในช่วง 500-800 กิโลกรัมต่อลูกบาศก์เมตร วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตได้แก่ เศษไม้ยางพาราและไม้ยางพาราท่อนขนาดเล็ก จะถูกนำเข้าเครื่องบดให้เป็นผงละเอียด แล้วผสมกาว เข้าหม้อกวนจนได้ที่ จากนั้นจะลำเลียงจากหม้อผสมมาตามท่อเพื่อโรยบนแท่นอัด แล้วรีดด้วยความร้อนออกมาเป็นแผ่น เพื่อให้แผ่นไม้ทนต่อความชื้นจะมีการปิดผิวด้วยแผ่นเมลามีน (melamine board) หรือวีเนียร์ นำมาตัดตามขนาดมาตรฐานและขัดผิวให้เรียบ (วัลยุทธ เฟื่องวิวัฒน์, 2546) จากกระบวนการผลิตที่กล่าวมาจะเกิดเปลือกไม้จากการปอกผิวก่อนบด เศษไม้กับขี้เลื่อยจากการตัดให้ได้ตามขนาดและฝุ่นไม้จากการขัดผิวหน้าให้เรียบ

แผ่นชิ้นไม้อัดจะนำเอาเศษไม้ ปีกไม้หรือไม้ยางพาราท่อนขนาดเล็ก มาเข้าเครื่องย่อยแล้วนำไปเข้าเตาอบให้แห้ง แล้วคัดขนาดชิ้นไม้เพื่อนำไปผสมกาวและน้ำยารักษาเนื้อไม้ ต่อจากนั้นก็นำเข้าเครื่องอัดร้อนเพื่อทำให้เป็นแผ่นตามความหนา และตัดตามขนาดที่ต้องการ ซึ่งมีทั้งชนิดเปลือย (plainboard) และชนิดปิดผิวด้วยกระดาษเคลือบกาวเมลามีน ซึ่งมีลายไม้และสีสันต่างๆ

เพื่อให้เหมือนไม้ธรรมชาติ แผ่นชิ้นไม้อัดมีจุดด้อยคือมีความหนาแน่นน้อย เนื่องจากเนื้อวัสดุส่วนใหญ่เป็นกาวที่แข็งตัว (วรธรรม อุ่นจิตติชัย, 2541) เศษวัสดุที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตจะเหมือนกับการผลิตแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง

1.2.1.6 โรงงานไม้แผ่นอัดสลับชั้นและไม้วีเนียร์ ผลิตโดยการนำเอาไม้ยางพาราท่อนมาตัดให้ได้ความยาวที่ต้องการ แล้วกลึงปอกหรือฝานให้ได้แผ่นไม้เป็นแผ่นบางๆมีความหนาตั้งแต่ 1-4 มิลลิเมตร แยกส่วนที่เป็นเปลือกไม้ออกแล้วนำมาตัดออกเป็นแผ่นตามขนาดที่ต้องการ ในกระบวนการนี้จะมีเปลือกไม้และแกนไม้ที่เหลือจากการปอก หากจะนำเอาวีเนียร์ดังกล่าวมาทำเป็นไม้อัดจะต้องนำเอาไม้วีเนียร์มาเรียงกันในลักษณะตั้งแต่สามชั้นขึ้นไป และชั้นที่ติดกันต้องมีแนวเสี้ยนขวางตั้งฉากกัน เพื่อเพิ่มสมบัติของความแข็งแรงและลดการขยายตัวหรือหดตัวในแนวระนาบของแผ่นให้น้อยที่สุดเมื่อมีปริมาณความชื้นเปลี่ยนแปลง การเพิ่มจำนวนชั้นจะเพิ่มเป็นจำนวนคี่เสมอการอัดยึดจะใช้กาวหรือตัวประสานอินทรีย์ จากนั้นจะนำไปผ่านการอัดด้วยความร้อน (hot press) เพื่อทำให้ไม้อัดเป็นเนื้อเดียวกันซึ่งจากกระบวนการนี้จะทำให้แผ่นไม้อัดมีความหนาแน่นที่สูงกว่าไม้จริงและไม้สังเคราะห์ประเภทอื่นๆ แล้วทำการตัดให้ได้ตามขนาดในกระบวนการนี้จะเกิดเศษไม้และขี้เลื่อยจากการตัดขอบ

1.2.2 เศษวัสดุจากกระบวนการผลิตและศักยภาพการใช้เศษวัสดุ

กระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมไม้ยางพารา มีส่วนที่เป็นเศษวัสดุเกิดขึ้นจากการผลิต โดยแบ่งตามขนาดจากขนาดใหญ่ไปเล็กได้ดังนี้คือ ปีกไม้ เปลือกไม้ เศษไม้ ขี้กบ ขี้เลื่อย และฝุ่นไม้

1.2.2.1 ปีกไม้ นำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางและแผ่นชิ้นไม้อัดได้ นอกจากนี้ยังนำไปใช้ เผาถ่าน ไม้ฟืนโรงรมควันยางและเป็นเชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น โรงงานปลาป่น โรงงานถุงมือยาง โรงอิฐ เป็นต้น

1.2.3.2 เปลือกไม้ ส่วนใหญ่เกิดในโรงงานผลิตแผ่นไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง แผ่นชิ้นไม้อัดและไม้วีเนียร์ ที่ต้องลอกเปลือกไม้ยางพาราท่อนออก ส่วนใหญ่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์

1.2.3.3 เศษไม้ นำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลางและแผ่นชิ้นไม้อัด ใช้เป็นเชื้อเพลิงภายในโรงงานเพื่อให้พลังงานความร้อนได้

1.2.3.4 ขี้กบ บางโรงงานนำไปใช้รวมกับเศษไม้ เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงภายในโรงงาน

1.2.3.5 ขี้เลื่อย นำไปใช้ผสมกับปีกไม้เพื่อผลิตแผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง แผ่นชิ้นไม้อัด

1.2.3.6 ฝุ่นไม้ มีสัดส่วนปริมาณน้อยที่ใช้ผลิตธูป

1.3 การตรวจเอกสาร

1.3.1 เทคโนโลยีที่ใช้ในการอัด

การอัดแน่น (densification) มีจุดมุ่งหมายสองอย่างคือ ต้องการอัดวัสดุร่วนซุยภายใต้ความดันเพื่อลดปริมาตรลง และต้องการให้อนุภาคของวัสดุเหล่านั้นเกาะรวมกันเป็นก้อน ดังนั้นผลิตภัณฑ์ที่ได้จะอยู่ในสภาพที่เป็นก้อนแข็งเนื่องจากการอัดที่ความดันสูง โดยปกติจะอัดเป็นรูปทรงกระบอกถ้าขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของแท่งเชื้อเพลิงใหญ่กว่า 30 มิลลิเมตร จะเรียกว่าเชื้อเพลิงแท่ง (briquette) แต่ถ้าขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของแท่งเชื้อเพลิงเล็กว่า 30 มิลลิเมตร จะเรียกว่าเชื้อเพลิงอัดเม็ด (pellet)

การอัดเม็ด วัตถุดิบส่วนใหญ่ได้แก่ เปลือกไม้ ขี้กบและเศษไม้ นำมาย่อยให้ได้ขนาดใกล้เคียงกันแล้วผสมกับขี้เลื่อย จากนั้นทำให้แห้งแล้วนำมาอัดเป็นเม็ด มีการกำหนดความชื้นของวัตถุดิบไว้ต่ำมากคือ 5-10% และกำหนดเปอร์เซ็นต์ฝุ่นผงโดยน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ไว้ต่ำกว่า 0.5% (PFI, 1995) เนื่องจากเม็ดเชื้อเพลิงที่ได้จากการอัดโดยวิธีนี้มีขนาดเล็กใช้ได้กับเตาที่ออกแบบมาเป็นพิเศษ ดังนั้นจึงไม่เหมาะกับการนำฝุ่นไม้มาอัดเม็ดเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงเสริมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา ซึ่งมีหม้อไอน้ำที่ใช้เชื้อเพลิงแข็งอยู่แล้ว

1.3.1.1 เทคโนโลยีที่ใช้ในการอัดแท่งมี 3 วิธี (Eriksson and Prior, 1990) ได้แก่

ก). การอัดโดยใช้ลูกสูบ (piston press) วัตถุดิบจะถูกป้อนลงในกระบอกอัด จากนั้นจะอัดด้วยลูกสูบให้เข้าไปในแม่พิมพ์เมื่อวัตถุดิบเสียดสีกับผนังแม่พิมพ์จะเกิดความร้อนขึ้น ทำให้ลิกนินในเนื้อวัตถุดิบถูกบีบออกมาเป็นตัวช่วยประสานอนุภาควัตถุดิบให้ยึดติดกัน การอัดโดยใช้ลูกสูบ จำแนกเป็นระบบเชิงกล (mechanical piston press) และระบบไฮดรอลิก (hydraulic piston press) ทั้งสองระบบมีหลักการทำงานที่เหมือนกัน คือมีช่วงชักของลูกสูบ (ช่วงอัดเข้ากับถอยออก) ต่างกันเพียงกลไกที่ไปดันลูกสูบ โดยระบบเชิงกลจะส่งแรงจากเพลาข้อเหวี่ยงผ่านก้านสูบเพื่อไปดันลูกสูบ ส่วนระบบไฮดรอลิกจะส่งแรงผ่านระบบน้ำมันไฮดรอลิกความดันสูงให้กับกระบอกไฮดรอลิก การอัดแท่งโดยใช้ลูกสูบแสดงไว้ดังรูปที่ 1.1

ข).การอัดโดยใช้สกรูอัด (screw extruder) วิธีนี้ความดันจะถูกส่งผ่านอย่างต่อเนื่องกระทำกับวัตถุดิบโดยผ่านสกรู สกรูจะอัดวัตถุดิบผ่านแม่พิมพ์ (die) ลักษณะของสกรูมีสองแบบคือ แบบทรงกระบอก (cylindrical screw) และแบบทรงกรวย (conical screw) สำหรับแม่พิมพ์นั้นก็มีสองแบบคือ แบบที่มีการให้ความร้อนจากภายนอก และแบบที่ไม่มีการให้ความร้อน รูปที่ 1.2 แสดงการอัดแท่งโดยใช้สกรูทรงกรวย

ค).การอัดโดยใช้แรงคน (manual press) วัตถุดิบจะถูกอัดแบบเปียกผ่านอุปกรณ์ที่ใช้อัดแท่งซึ่งถูกสร้างขึ้นให้สามารถอัดโดยใช้มือโยกหรือใช้แรงงานสัตว์ได้ ความดันใน

การอัดมีค่าไม่สูงพอที่จะทำให้วัตถุดิบถูกบีบจนติดกันจะเกิดการยุบตัวขึ้นเพียงเล็กน้อย แท่งเชื้อเพลิงที่ได้จะต้องนำมาผึ่งแดดให้แห้ง

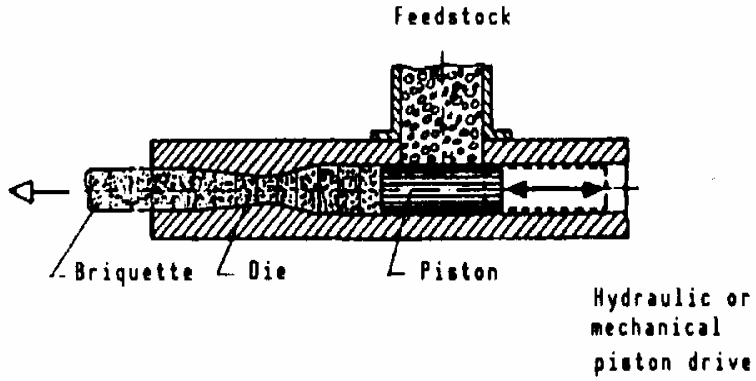

รูปที่ 1.1 การอัดแท่งโดยใช้ลูกสูบ
ที่มา : Eriksson and Prior (1990)

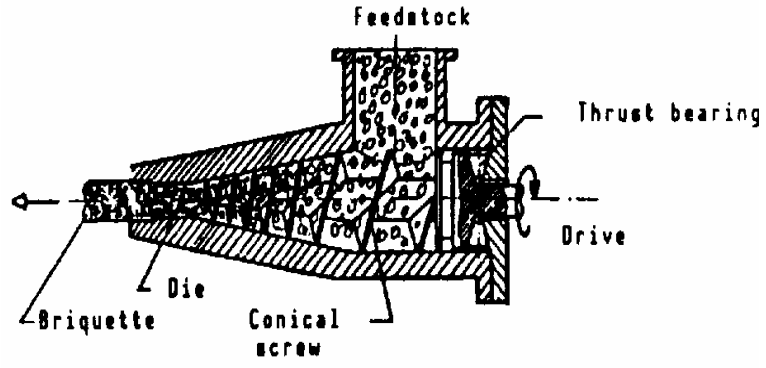

รูปที่ 1.2 การอัดแท่งโดยใช้สกรูทรงกรวย
ที่มา : Eriksson and Prior (1990)

1.3.1.2 การพิจารณาเลือกใช้เทคโนโลยีในการอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้

การอัดแท่งโดยใช้ลูกสูบระบบเชิงกลและการอัดแท่งโดยใช้สกรูอัด มีความยุ่งยากในการสร้างชิ้นส่วนประกอบของเครื่องจักร และเครื่องอัดไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแรงดันที่ใช้ในการอัดแท่งเชื้อเพลิงได้ ส่วนการอัดแท่งโดยใช้แรงคนหรือสัตว์จะมีกำลังการผลิตที่ต่ำ ไม่เหมาะ

สำหรับการใช้งานในระดับอุตสาหกรรมที่ต้องการเครื่องจักรที่มีกำลังการผลิตสูงและทำงานอัตโนมัติ ดังนั้นจึงเลือกใช้การอัดแท่งโดยใช้ลูกสูบระบบไฮดรอลิก เนื่องจากระบบไฮดรอลิกสามารถปรับเปลี่ยนแรงดันน้ำมันที่ใช้ในการอัดแท่งเชื้อเพลิงได้ เหมาะสำหรับการทดลองหาผลของตัวแปรที่เหมาะสมในการอัดฝุ่นไม้ให้ได้คุณสมบัติตามที่ต้องการ (วิริยะ ดวงสุวรรณ, 2544)

1.3.2 คุณสมบัติของเชื้อเพลิงแข็ง

ในการผลิตเชื้อเพลิงแข็ง คุณสมบัติที่ต้องการเป็นอันดับแรกคือ แท่งเชื้อเพลิงมีคุณสมบัติในการเผาไหม้ที่ดีหรือสามารถติดไฟได้ดี คุณสมบัติข้อนี้จะขึ้นอยู่กับเศษวัสดุที่เป็นวัตถุดิบ ขนาด รูปร่างและความหนาแน่นของแท่งเชื้อเพลิง แต่ในการผลิตแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้วัตถุดิบ ขนาดและรูปร่างจะเหมือนกัน ดังนั้นความสามารถในการติดไฟจึงขึ้นอยู่กับความหนาแน่นของแท่งเชื้อเพลิง

ความหนาแน่นของแท่งเชื้อเพลิงแข็งแต่ละแท่งเรียกว่า ความหนาแน่นปรากฏ (apparent density) กระบวนการส่วนใหญ่สามารถผลิตแท่งเชื้อเพลิงให้มีความหนาแน่นได้สูงกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อลูกบาศก์เมตร แต่ความหนาแน่นสูงสุดที่สามารถอัดแน่นได้จะขึ้นอยู่กับความหนาแน่นเชิงกายภาพของเศษวัสดุแต่ละชนิด สำหรับเศษพืชส่วนใหญ่ความหนาแน่นสูงสุดจะเท่ากับ 1,500 กิโลกรัมต่อลูกบาศก์เมตร จากการทดลองของ วิริยะ ดวงสุวรรณ และคณะ (2543) ได้ทำการอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ด้วยชุดไฮดรอลิก ที่สามารถปรับความดันน้ำมันไฮดรอลิกได้ถึง 1,500 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว พบว่าแท่งฝุ่นไม้ที่ความหนาแน่น 850 กิโลกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เริ่มติดลุกเป็นเปลวไฟได้ดี ส่วนที่ความหนาแน่น 950 และ 1,100 กิโลกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ติดไฟได้ดีมากจึงสรุปว่าที่ความหนาแน่นประมาณ 850-1,100 กิโลกรัมต่อลูกบาศก์เมตร แท่งฝุ่นไม้สามารถติดไฟได้ดีส่วนที่ความหนาแน่นสูงกว่านี้ยังไม่มีการทดลอง อย่างไรก็ตามในการทดลองดังกล่าวมีข้อจำกัดอยู่ที่แท่งฝุ่นไม้ที่นำมาเผามีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เท่ากัน ซึ่งอาจจะมีผลต่อการเผาไหม้เพราะแท่งฝุ่นไม้ขนาดเล็กสามารถเผาไหม้ได้ง่ายกว่าแท่งฝุ่นไม้ขนาดใหญ่ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทดลองใหม่โดยต้องอัดแท่งฝุ่นไม้ให้มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเท่ากันที่ความหนาแน่นต่างๆกัน

ความหนาแน่นของแท่งเชื้อเพลิงยังมีผลต่อคุณสมบัติการคงสภาพของเชื้อเพลิงแข็งอีกด้วยซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ต้องการเป็นอันดับที่สอง การคงสภาพคือการที่แท่งเชื้อเพลิงไม่ร่วนหรือหลุดเป็นผงขณะมีการเคลื่อนย้าย ขนส่ง และไม่พองตัวระหว่างจัดเก็บ ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยตัวแปรหลักสองตัวได้แก่

1.3.2.1 ความร่วน กรอบ หลุดเป็นผง (friability) เป็นตัววัดความต้านทานต่อแรงกระทำเชิงกลเช่น การกระแทกขณะขนย้าย หยิบจับ หรือขนส่งเป็นต้น สามารถทดสอบคุณสมบัตินี้ได้โดยการใส่แท่งเชื้อเพลิงในกระบอกหมุน (rotating drum) หรือทดลองปล่อยที่ความสูงที่

ต้องการทดสอบ ด้วยวิธีการทั้งสองหลังจากนั้นนำมาร่อนด้วยตะแกรงขนาด 20 มิลลิเมตร ส่วนที่เหลืออยู่จะนำมาใช้เป็นดรรชนีบ่งบอกถึงความร่วน (CRA, 1987)

1.3.2.2 ความต้านทานความชื้น (resistance to humidity) การทดสอบความต้านทานความชื้นสามารถทำได้โดยการทิ้งเชื้อเพลิงแท่งไว้ในอากาศชื้นเป็นระยะเวลา 21 วัน ในสภาพบรรยากาศปกติที่มีอุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส ความชื้น 95% จากนั้นวัดการพองตัวของแท่งเชื้อเพลิง การยืดตัวที่ยอมรับได้ต้องน้อยกว่า 30% และถ้าน้อยกว่า 20% ถือเป็นอุดมคติ (Eriksson and Prior, 1990)

การทำให้แท่งเชื้อเพลิงมีความหนาแน่นสูงขึ้น มีผลทำให้แท่งเชื้อเพลิงเผาไหม้ได้ยากขึ้นแต่กลับทำให้แท่งเชื้อเพลิงคงสภาพมากขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาช่วงความหนาแน่นของแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ที่สามารถติดไฟได้ดี และช่วงความหนาแน่นดังกล่าวแท่งเชื้อเพลิงจะยังคงรูปร่างเป็นของแข็งได้นาน ซึ่งหมายถึงแท่งเชื้อเพลิงจะต้องมีความแน่นเพียงพอ ทนการกระแทก และทนต่อความชื้นได้ดีในระดับหนึ่งนั้นเอง

1.4 วัตถุประสงค์

1). เพื่อสำรวจข้อมูลปริมาณฝุ่นไม้ที่เกิดขึ้นจริงในอุตสาหกรรมไม้ยางพารา เพื่อประเมินศักยภาพด้านพลังงานของฝุ่นไม้

2). เพื่อศึกษาผลของตัวแปรที่ใช้ในการผลิตแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ ได้แก่ แรงอัด ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางและความยาวของแท่งเชื้อเพลิง ซึ่งส่งผลต่อความหนาแน่นของแท่งเชื้อเพลิงที่อัดได้ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการออกแบบ

3). เพื่อออกแบบและสร้าง เครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ขนาดย่อ ของเครื่องจักรที่มีกำลังการผลิต ที่เหมาะสมกับการใช้งานในระดับอุตสาหกรรม

4). เพื่อทดสอบสมรรถนะการทำงาน ของเครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ เพื่อหาอัตราการผลิต ต้นทุนการผลิต และแนวทางการบำรุงรักษา

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1). สามารถนำข้อมูลศักยภาพของฝุ่นไม้ ซึ่งเป็นพลังงานหมุนเวียนที่ไม่มีวันหมดสามารถเกิดหรือปลูกทดแทนได้ มาวิเคราะห์ผลตอบแทนทางด้านเศรษฐศาสตร์ในการใช้เป็นแหล่งพลังงานทดแทน นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นฐานอ้างอิงได้

2). ได้เครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ขนาดย่อของเครื่องจักรที่มีกำลังการผลิตซึ่งเหมาะกับการใช้งานในระดับอุตสาหกรรม

3). สามารถนำเครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ ไปใช้งานภายในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา เพื่อผลิตแท่งเชื้อเพลิงมาใช้ในกระบวนการผลิต ช่วยลดต้นทุนการผลิตด้านพลังงานลงได้ นอกจากนี้ยังสามารถลดปัญหาการกำจัดฝุ่นไม้โดยวิธีการเผาหรือเททิ้งซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

1). การสำรวจข้อมูลปริมาณฝุ่นไม้ ในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

2). การทดสอบในห้องปฏิบัติการ เพื่อศึกษาค่าตัวแปรต่างๆสำหรับแท่งเชื้อเพลิงที่เหมาะสม โดยมีตัวแปรที่ต้องการจะศึกษาดังนี้

- ความหนาแน่นของแท่งเชื้อเพลิงแข็ง ตั้งแต่ 700-1,100 กิโลกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของแท่งเชื้อเพลิงแข็ง 30 มิลลิเมตร ความยาวของแท่งเชื้อเพลิงแข็งมีขนาด 1-1.5 เท่าของขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง

3). การออกแบบและสร้าง เครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ขนาดย่อ

4). การทดสอบสมรรถนะการทำงาน ของเครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ขนาดย่อ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและหาแนวทางการบำรุงรักษา

1.7 สรุป

การนำฝุ่นไม้มาอัดเป็นแท่งเชื้อเพลิงแข็งสามารถทำได้ โดยวิธีการอัดแบบลูกสูบด้วยระบบไฮดรอลิกให้ได้ความหนาแน่นประมาณ 850-930 กิโลกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งเป็นค่าที่เหมาะสมในการนำมาทำเป็นแท่งเชื้อเพลิง การนำแท่งฝุ่นไม้ไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในเตาเผาเพื่อให้พลังงานความร้อนแก่กระบวนผลิตภายในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา นอกจากจะเป็นการลดต้นทุนการผลิตทางด้านพลังงานลงแล้ว ยังเป็นการช่วยแก้ปัญหาการกำจัดฝุ่นไม้โดยวิธีการเผาหรือเททิ้งซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย เนื่องจากต้นแบบเครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ซึ่งมีกำลังการผลิตเพียง 54 กิโลกรัมต่อชั่วโมง ไม่เหมาะสมกับการใช้งานในระดับอุตสาหกรรม จึงต้องทำการพัฒนาเครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งจากฝุ่นไม้ให้มีกำลังการผลิตเพิ่มขึ้น